

Geenitekniikkaa on arvioitava tieteellisen tiedon perusteella

(Helsingin Sanomat 31.1.2011)

Kollegat Marja Ruohonen-Lehto ja Katileena Lohtander-Buckbee (HS Mielipide 27.1.) arvostelevat eduskunnalle 18.1. viedyn vetoamuksen otsikkoa ("geenikieltoa" vastaan).

Vetoamuksen viesti oli, että geenitekniikan arvioimisessa käytettäisiin tieteelliseen tutkimukseen perustuvaa tietoa. Huomattavan suuri joukko tutkijoita oli allekirjoittanut tämän tieteellisyysvaatimuksen.

"Olemme huolissamme siitä, että 'geenikielto' voidaan tulkita koskemaan myös modernia biologista tutkimusta."

Otsikon "geenikielto" viittaa Suomessakin esitettyyn ajatukseen rajata geenimuunneltujen viljelykasvien kasvatusta maan rajojen ulkopuolelle ja sitä kautta tavoitella mahdollista hetkitäistä markkinaetua tilanteessa, jossa eurooppalainen kuluttaja suhtautuu uuteen tekniikkaan vielä kielteisesti.

Muualla maailmassa geenimuunneltujen viljelykasvien käyttö viimeisen 15 vuoden aikana on kasvanut 10% vuosivauhdilla (vuonna 2009 25 maassa yli 130 miljoonan hehtaarin alalla), ja markkinoille on jatkuvasti tulossa uusia, kuluttajia, viljelijöitä ja ympäristöä hyödyttäviä lajikkeita.

Olemme huolissamme siitä, että "geenikielto" voidaan tulkita koskemaan myös modernia biologista tutkimusta, jossa geeninsiirtotekniikat ovat laajasti käytettyjä ja avainasemassa geenien toimintaa selvittäessä.

Päinvastoin kuin muutamissa muissa Euroopan maissa, Suomessa ei geenitekniikan vastainen liikehdintä ole vaikuttanut tutkimusmenetelmien painopisteisiin muun muassa rahoittajien piirissä. Suomessa ei koetoimintaa ole myöskään viranomaistoimin estetty, kuten kirjoittajat aivan oikein totesivat.

Yliopistojen tutkimusvapautta ja oikeutta laillisten kenttäkokeiden tekoon on kuitenkin yritetty jo mitätöidä jopa ministeritasolta esim. Saksassa – "jottei vastustajien tunteita loukattaisi". Myös Suomessa on ministeritasolta kuultu toivomus, että tiede ei saisi kehityksi yhtään Suomeen soveltuvaa muuntogeenistä kasvilajiketta.

Nämä ovat tieteen, sen periaatteiden ja sen sovellusten kannalta vakavia kommentteja, varsinkin kun sekä Suomi että EU yleisesti tutkimuspolitiikassaan pyrkivät kannustamaan tieteen ja tutkimustulosten hyödyntämistä.

Teemu Teeri, kasvinjalostuksen professori
Jaakko Kangasjärvi, kasvibiologian professori
Helsingin yliopisto
eduskunnalle luovutetun vetoamuksen
luovuttajia ja ensimmäisiä allekirjoittajia